

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

« ____ » _____ 2015ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)

ККТ 2216 «Кәсіби қазақ тілі» пәні

Тіл 4 Тілдік модуль

5B070100 – «Биотехнология» мамандығы

Тау-кен факультеті

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
ф.ғ.к., аға оқытушы Кенжеғалиев Саян Ақылжанұлы
п.ғ.м., оқытушы Оспанғалиева Меңдігүл Төлеутайқызы

«Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының отырысында талқыланған

«___»_____2015 ж. № ___ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ «___» _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Жол-көлік факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

«___»_____2015 ж. № _____ хаттама

Төраға _____ «___» _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

«Өндірістік экология және химия» кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ «___» _____ 2015 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты
 ф.ғ.к., аға оқытушы Кенжеғалиев Саян Ақылжанұлы
 п.ғ.м., оқытушы Оспанғалиева Меңдігүл Төлеутайқызы

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ-дың I корпусында орналасқан
 (Бейбітшілік бульвары, 56), 329 аудитория, байланыс телефоны 56-95-06, қосымша 1123.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
4	2	3	-	30	-	30	30	30	90	Емтихан

Пән сипаттамасы

«Кәсіби қазақ тілі» пәні жалпы модульдың тілдік модуліне жатады. Пәнді оқытуда танымдық қызметін ынталандыратын, өзектендіретін ұстанымдарға негізделіп, жеңілден күрделіге қарай бағытталып, кәсіби қазақ тілін коммуникативтік-прагматикалық дәрежеде меңгерген тілдік тұлға қалыптастыруды көздейді.

Пәннің мақсаты

Кәсіби құзыреттілікті қалыптастыруға ықпал ететін ақпаратты алу мақсатында мамандық бойынша ғылыми әдебиеттерді қолдана алу біліктілігін дамыту және қалыптастыру; мамандық бойынша ғылыми мәтін негізінде ойлау логикасының дамуына ықпал ету; мәтіннен қажетті ақпаратты алу, оны сипаттау және оқу-кәсіби қарым-қатынас процесінде қолдану мақсатында жалпылау; биологиялық терминологияны түсіну, ғылыми сөйлеу мәнерін ауызша және жазбаша қолдана білу мақсатын ұстанады.

Пәннің міндеттері

Осы пәнді оқыту нәтижесінде студенттер:

- мамандық бойынша ақпараттық оқу мәтіндері негізінде лексикалық және грамматикалық бірліктер туралы *түсінік алуы керек*.

- ғылыми терминологияны, биология және биотехнология терминдерін, ғылыми пікірталаста қазақ тілінде қарым-қатынас жасау ерекшеліктерін, биотехнологияның заңдарын, негізгі түсініктерді, биотехнология нысандары туралы білімді, өнеркәсіпте қолданылатын өндірушілер сипаттамаларын, биотехнологияның маңызды өнімдерін алудың өнеркәсіптік тәсілдерінің сызба-нұсқаларын *білуі керек*;

- білім алушылардың ақпараттық технология бойынша бастапқы дайындықтары болуы қажет: Internet жүйесінде, мәтіндік редактор және басқа да компьютерлік бағдарламалармен жұмыс *істей алуы керек*;

- курсты оқытудың соңында студенттер: мамандық бойынша ғылыми әдебиеттерді пайдалана алуға; ғылыми мәтіннің логикалық-композициялық негізін құра алуға; мәтіннен қажетті ақпаратты алып, сипаттап жалпылап және қорытындылай алуға, оқу-кәсіби қарым-қатынас міндеттерін шешу үшін пәндік және тілдік білім жүйелерін қолдана алуға *практикалық машықтануы керек*.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Қазақ тілі	Қазақ тілінің грамматикасы.

Постреквизиттер

«Кәсіби қазақ тілі» пәнін оқу кезінде алынған білімдері арнайы мамандық модулін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практи-калық	зертха-налық	СОӨЖ	СӨЖ
1	2	3	4	5	6
ІҮ семестр					
1. Биотехнология мамандығы. Көмекші сөздер. Сөйлем мүшелері.		2		2	2
2. Биотехнолог нені білу керек. Көмекші сөздер. Сөйлем мүшелері.		2		2	2
3. Биотехнология мамандығының ерекшеліктері. Көмекші есімдер. Жай сөйлемнің түрлері.		2		2	2
4. Биотехнология ғылымының бастауы – гендік инженерияның пайда болуы мен дамуы. Модаль сөздер. Жай сөйлемнің түрлері.		2		2	2
5. Гендік инженерия – ХХ ғасыр жемісі. Салалас құрмалас сөйлем.		2		2	2
6. Биологиялық инженерия және оның маңызы. Салалас құрмалас сөйлем.		2		2	2
7. Тест тапсырмалары. Жасушалық инженерия, негізгі түсініктер және анықтамалар.		2		2	2
8. Биотехнологияның негізгі түсініктері. Салалас құрмалас сөйлем.		2		2	2
9. Ұлттық сүт қышқылды өнімдер. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
10. Ұлттық дәстүрлі тағам – шұбат дайындаудың микробиологиялық негізі. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
11. Қолданбалы ғылымдармен биотехнологияның байланысы. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
12. Тау-кен өндірісі саласындағы биотехнология жетістіктерінің көмір өндірісінде қолданылуы. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
13. Тау-кен өндірісі саласындағы биотехнология жетістіктерінің мұнай		2		2	2

өндіруде қолданылуы. Сабақтас құрмалас сөйлем.					
14. Тест тапсырмалары. Генетика биологияның негізгі саласы. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
15. Нанотехнология. Сабақтас құрмалас сөйлем.		2		2	2
БАРЛЫҒЫ:		30		30	30

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

1. ««Биотехнология» мамандығы тақырыбына презентация әзірлеу.
2. «Биотехнолог нәні білу керек» тақырыбына слайд әзірлеу.
3. «Биотехнология мамандығының ерекшеліктері» тақырыбына сұхбат жазу.
4. «Биотехнология ғылымының бастауы – гендік инженерияның пайда болуы мен дамуы» тақырыбы бойынша реферат жазу.
5. «Гендік инженерия – XX ғасыр жемісі» тақырыбы бойынша конспект жазу.
6. «Биологиялық инженерия және оның маңызы» тақырыбына презентация әзірлеу.
7. «Жасушалық инженерия, негізгі түсініктер және анықтамалар» тақырыбы бойынша тест тапсырмаларын дайындау.
8. «Биотехнологияның негізгі түсініктері» тақырыбы бойынша БАҚ ақпарат жинау.
9. «Ұлттық сүт қышқылды өнімдер» тақырыбы бойынша презентация әзірлеу.
10. «Ұлттық дәстүрлі тағам – шұбат дайындаудың микробиологиялық негізі» тақырыбы бойынша сұхбат жазу.
11. «Қолданбалы ғылымдармен биотехнологияның байланысы» тақырыбы бойынша презентация әзірлеу.
12. «Тау-кен өндірісі саласындағы биотехнология жетістіктерінің көмір өндірісінде қолданылуы» тақырыбы бойынша презентация әзірлеу.
13. «Тау-кен өндірісі саласындағы биотехнология жетістіктерінің мұнай өндіруде қолданылуы» тақырыбы бойынша реферат жазу.
14. «Генетика биологияның негізгі саласы» тақырыбы бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу.
15. «Нанотехнология» тақырыбы бойынша презентация әзірлеу.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Мәтіндер, грамматикалық тапсырмалар	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10
Реферат, эссе, әңгіме	Практикалық сабақтағы	[1], [2], [3], [8]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	10

	білімдерін бекіту					
Аралық тест тапсырмалары	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	3 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10
СӨЖ	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1-13 апта	10
Аттестация	Практикалық сабақтағы білімдерін бекіту	[1], [2], [3]	1-13 апта	Ағымдағы	1, 13 апта	20
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	3 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Кәсіби қазақ тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
4. Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
5. Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.
6. Қосымша белгіленген уақытта келу.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. С. Иманқұлова., Н. Егізбаева., Ғ. Иманалиева., Б. Омарова., Ш. Рамазанова., К. Мұқадиева. Қазақ тілі. Оқу құралы. Алматы, 2008ж.
2. А.Ж. Жұмағұлова. Кәсіби қазақ тілі. Оқу құралы.. Алматы, «Қазақ университеті». 2011ж.
3. Мұхадиева., Ш. Рамазанова Ш. Қазақ тілі. Оқу құралы. 2000ж.
4. С. Арыстанғалиев., Р.І. Берсімбаев., А.Е. Ережепов. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі. Биология. Алматы. Мектеп. 2002ж.
5. А.С. Сарсенбаев., Е.Ш. Шаймерденов. Терминологиялық сөздік. Биология. Алматы. Рауан. 2000ж.
6. Б.К. Заядан., Г. Өнерхан. Тағам биотехнологиясы. Оқулық-Алматы. «Қазақ университеті». 2011ж.
7. Х.Ә. Аубакиров. Биотехнология. Алматы. 2011ж.
8. Б.Қ.Заядан, Г.Өнерхан. Тағам биотехнологиясы. – Алматы: «Қазақ университеті», 2011ж.
9. Г.Т. Тұрсынова. Кәсіби қазақ тілі. – Алматы, 2011ж.
10. Г.Т.Тұрсынова. Қазақ тілі. – Алматы, 2012ж.

11. Уиллиам Дж. Иман, Майкл А. Палладино. Биотехнологияға кіріспе. – Алматы, 2013ж.
12. А.С.Кистаубаева. Өндірістік биотехнология негіздері. – Алматы: «Қазақ университеті», 2013ж.

Қосымша әдебиеттер:

1. Бектуров А., Бектурова А. Қазақ тілі для начинающих. Алматы, 2004ж.
2. Салқынбай А.Б. Қазіргі қазақ тілі. Алматы, 2008ж.
3. Латынша-орысша-қазақша терминологиялық сөздік. Алматы, 1960ж.
4. Б.К. Заядан., М.Е. Ержанова. Биология. Талапкерлерге дәнекер. Оқу құралы, «Арыс». 2010ж.
5. Ш. Рамазанова. Кәсіби қазақ тілі. Оқу құралы. Алматы, «Қазақ университеті». 2011 ж.
6. Рамазанова Ш. Кәсіби қазақ тілі. Оқу құралы. Алматы, «Қазақ университеті». 2011ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КҚТ 2216 «Кәсіби қазақ тілі» пәні

Тіл 4 Тілдік модулі

Баспаға _____ 20 ____ ж. Қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ____ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

00027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56